

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

Кафедра цивільного права № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням кафедри цивільного
права № 1 протокол 1
від 2 вересня 2021 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

«Захист прав споживачів»

(вибіркова)

для студентів галузі знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право»,
освітньо-кваліфікаційний рівень перший (бакалаврський)

Харків 2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Захист прав споживачів» для студентів галузі знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», освітньо-кваліфікаційний рівень перший (бакалаврський)

Розробники:

(Біляєв Олександр Олександрович, асистент кафедри цивільного права № 1,
кандидат юридичних наук,
Філатова-Білоус Наталія Юліївна, асистент кафедри цивільного права № 1,
кандидат юридичних наук,
Ходико Юрій Євгенович, доцент кафедри цивільного права № 1,
кандидат юридичних наук)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри цивільного права № 1
Протокол 1 від 2 вересня 2021 року

Завідувач кафедри

В.І. Борисова

_____ 2021 року

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни «Захист прав споживачів» розроблена Біляєвим Олександром Олександровичем, Філатовою-Білоус Наталією Юліівною та Ходико Юрієм Євгеновичем. Навчальна дисципліна «Захист прав споживачів» є вибірковою дисципліною.

Робоча програма визначає дидактичну структуру і тематичну карту навчальної дисципліни відповідно до навчального плану та робочого навчального плану Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни, обсяг навчання, форми й засоби поточного і підсумкового контролю знань студентів усіх напрямків підготовки освітнього ступеня «Бакалавр».

Ціллю навчальної дисципліни «Захист прав споживачів» є надання студентам поглиблених теоретичних та прикладних знань про основні права споживачів, особливості їх здійснення на різних етапах відносин за участі споживачів (споживчих відносин), а також у формуванні навиків обрання споживачем в конкретних ситуаціях ефективних способів захисту своїх прав.

Навчальна дисципліна «Захист прав споживачів» входить до освітньо-професійної програми за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти і спрямована на формування фахових компетентностей за спеціалізаціями в рамках узагальненого об'єкта юридичної практики. Її вивчення сприяє набуттю майбутніми фахівцями знань про основні поняття законодавства про захист прав споживачів; становленню сучасного правника як фахівця, який може забезпечити захист суб'єктивних прав та інтересів споживачів; ознайомленню з міжнародними стандартами у цій сфері.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни відповідно до її знаннєвої компоненти і дидактичної структури є: опанування студентами необхідними теоретичними положеннями про юридичну природу та зміст прав споживачів, механізмів їх захисту; засвоєння основних понять Закону України «Про захист прав споживачів» та інших актів законодавства у сфері захисту прав споживачів; ознайомлення з судовою практикою застосування норм законодавства про захист прав споживачів; набуття навиків застосування положень актів законодавства у сфері захисту прав споживачів і їх тлумачення; формування вмінь аналізувати, робити обґрунтовані висновки щодо застосування тих чи інших способів захисту прав споживачів; вироблення вмінь до творчого мислення, самоосвіти, постійного підвищення професійного рівня.

При вивченні навчальної дисципліни «Захист прав споживачів» у студентів мають бути сформовані такі предметні компетентності як: знання особливостей правового регулювання відносин, що виникають між суб'єктом підприємницької діяльності та споживачем (відносини типу В2С – «business to consumer»); уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції при вирішенні спорів, що виникають у зв'язку з порушенням прав споживачів, і доказово її представляти; уміння виявляти й використовувати бібліографічні джерела³ інформації, документи, судову практику, web-сайти для більш повного й детального розгляду судової практики у сфері захисту прав споживачів; знання міжнародних і європейських стандартів захисту прав споживачів; здатність приймати неупереджені та вмотивовані рішення при вирішенні спорів, що

виникають у зв'язку з порушенням прав споживачів; здатність до самоосвіти, творчого мислення, постійного самовдосконалення та підвищення свого професійного рівня при вирішенні спорів, що виникають у зв'язку з порушенням прав споживачів; здатність пропонувати нестандартні підходи до вирішення проблем у практиці застосування законодавства про захист прав споживачів; уміння моделювати правові ситуації у професійній діяльності при вирішенні спорів, що виникають у зв'язку з порушенням прав споживачів; здатність самостійно розробляти проекти договорів, інших юридичних актів, процесуальних документів при вирішенні спорів, що виникають у зв'язку з порушенням прав споживачів.

Формування предметних компетентностей навчальної дисципліни має сприяти досягненню результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою першого (бакалаврського) рівня.

1.ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
1.1. Інститут прокуратури та кримінальної юстиції,
Інститут підготовки кадрів для органів юстиції України
(денна форма навчання)

| Найменування показників | Галузь знань, спеціальність, рівень освіти | Дидактична структура навчальної дисципліни | |
|---|--|--|--|
| | | денна форма навчання | |
| Кількість кредитів - 4,5 | Галузь знань – 08 «Право» Спеціальність – 081 «Право» Рівень освіти – Перший (бакалаврський) | Нормативна | |
| Модулів – 3 | | Рік підготовки: 2021 | |
| | | Семестр | |
| Загальна кількість годин - 135 | | 1-й | |
| | | Лекції | |
| | | 16 год. | |
| | | Практичні заняття | |
| | | 20 год. | |
| | Самостійна робота | | |
| | 99 год. | | |
| Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 36 самостійної роботи студента - 99 | | Вид контролю: залік | |

2. **ТЕМАТИЧНА КАРТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**
 2.1. **Інститут прокуратури та кримінальної юстиції,
 Інститут підготовки кадрів для органів юстиції України**
 (денна форма навчання)

І семестр 2021/2022 н.р.

Лекції – 16 години;

практичні заняття – 20 годин; консультації - 0 годин.

| № п/п | Модуль №. Назва /Тема лекції, практичного /семінарського заняття, консультації | Аудиторні заняття /контактні/ (кількість годин) | | | | Самостій на робота |
|----------|--|---|--------------------------------------|---|----------------------------|-----------------------|
| | | Лекції | Практичні/ семінарські заняття | Консультації (групові/ індивідуаль ні) | Інші види заня ть | |
| 1. | <p>Модуль № 1. Загальна характеристика відносин у сфері захисту прав споживачів. Права та обов'язки споживачів Тема 1. Загальна характеристика відносин у сфері захисту прав споживачів. Лекція.</p> <p>Консультація індивідуальна</p> <p>Модуль № 1. Загальна характеристика відносин у сфері захисту прав споживачів. Права та обов'язки споживачів Тема 1. Загальна характеристика відносин у сфері захисту прав споживачів. Практичне заняття 1</p> | 2 | 2 | | | 11 |

| | | | | | | |
|----|--|---|---|--|--|----|
| 2. | <p>Тема 2. Права та обов'язки споживачів. Лекція.</p> <p>Консультація індивідуальна</p> <p>Тема 2. Права та обов'язки споживачів. Практичне заняття. 2</p> | 2 | 2 | | | 11 |
| 3. | <p>Модуль № 2. Права споживачів в окремих сферах цивільних правовідносин Тема 3. Права споживачів у сфері купівлі-продажу Лекція.</p> <p>Консультація індивідуальна</p> <p>Модуль № 2. Права споживачів в окремих сферах цивільних правовідносин Тема 3. Права споживачів у сфері купівлі-продажу. Практичне заняття. 3</p> | 2 | 2 | | | 11 |
| 4. | <p>Тема 4. Права споживачів у сфері виконання робіт. Лекція.</p> <p>Консультація індивідуальна</p> <p>Тема 4. Права споживачів у сфері виконання робіт. Практичне заняття. 4</p> | 2 | 2 | | | 11 |

| | | | | | |
|----|---|---|---|--|----|
| 5. | <p>Тема 5. Права споживачів у сфері надання послуг. Фінансові послуги. Лекція.</p> <p>Консультація індивідуальна</p> <p>Тема 5. Права споживачів у сфері надання послуг. Практичне заняття. 5</p> | 2 | 2 | | 11 |
| 6. | <p>Модуль 3 Порушення прав споживачів та їх захист. Тема 6. Порушення прав споживачів. Лекція.</p> <p>Консультація індивідуальна</p> <p>Тема 6. Права споживачів фінансових послуг. Практичне заняття № 6</p> | 2 | 2 | | 11 |
| 7. | <p>Тема 7. Захист прав споживачів. Лекція.</p> <p>Консультація індивідуальна</p> <p>Модуль 3 Порушення прав споживачів та їх захист. Тема 7. Порушення прав споживачів. Практичне заняття. 7</p> | 2 | 2 | | 11 |

| | | | | | | |
|-----|--|----|----|--|--|-------|
| 8. | <p>Тема 9. Недійсність договорів у сфері захисту прав споживачів Лекція.</p> <p>Консультація Індивідуальна</p> <p>Тема 8. Захист прав споживачів. Практичне заняття.8</p> | 2 | 2 | | | 11 |
| 9. | <p>Тема 9. Недійсність договорів у сфері захисту прав споживачів Практичне заняття.</p> <p>Консультація Індивідуальна</p> | 2 | 2 | | | 11 |
| 10. | <p>Тема 9. Недійсність договорів у сфері захисту прав споживачів Практичне заняття.</p> <p>Консультація Індивідуальна</p> <p>Підсумковий контроль Залік за результатами ПК</p> | 2 | 2 | | | Залік |
| 11. | Всього | 16 | 20 | | | 99 |

3. ДИДАКТИЧНІ ПРИНЦИПИ, ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ

1. *Принципи дидактики*

- використання компетентнісного підходу в навчанні;

- орієнтація освітньої діяльності на результати навчання, їх систематичний моніторинг і самооцінку;
- академічна свобода учасників освітнього процесу;
- мотиваційне забезпечення освітньої діяльності;
- модуляризація і тематизація навчального процесу;
- використання трансферно-накопичувальної системи кредитів;
- партнерство;
- взаємозв'язок навчання з практичною діяльністю;
- наочність навчання;
- активність і самостійність учасників навчального процесу.

2. *Інноваційні технології*

- професійно-ділові ігрові технології;
- проблемного навчання;
- мультимедійні й аудіовізуальні;
- контекстного навчання;
- студентоцентристського навчання;

3. *Інтерактивні методи навчання*

- ділові ігри;
- метод дискусії;
- кейс-метод;
- метод мозкової атаки;
- «круглий стіл».

4. МЕТОДИ ПЕДАГОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ

Педагогічний контроль здійснюється шляхом:

1) усного контролю, а саме:

- індивідуальне опитування студентів;
- перевірка вирішення практичних завдань;
- перевірка стану підготовки до ділових ігр.

2) письмового контролю:

- вирішення тестових завдань,
- написання контрольних робіт під час практичних занять.

3) Інноваційних методів:

- кейс-вимірювачі;
- портфоліо;
- підготовка презентацій.

4) Методи самоконтролю:

- уміння самостійно оцінювати свої знання;
- peer review.

5. ШКАЛА ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

| Оцінка за шкалою ECTS | Визначення | Оцінка за національною шкалою | Оцінка за 100-бальною шкалою, використовується в НЮУ |
|-----------------------|---|-------------------------------|--|
| A | Відмінно – відмінне виконання, незначно помилкою | 5 | 90 – 100 |
| B | Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками | 4 | 80 – 89 |
| C | Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок | | 75 – 79 |
| D | Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків | 3 | 70 – 74 |
| E | Достатньо – виконання задовільняє критерії мінімальні | | 60 – 69 |
| FX | Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати | 2 | 35 – 59 |
| F | Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс | | 1 – 34 |

6. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Стандартизований навчально-методичний комплекс (бібліотека НЮУ) - <http://library.nulau.edu.ua/>.
- Електронні каталоги і бази даних навчальної літератури у системі EZproxy (бібліотека Mykolas Romeris University) - http://www.mruni.eu/en/university/library/duomenu_bazes/subscribed_databases/
- Силлабус навчальної дисципліни “Захист прав споживачів” (відповідно до вимог ECTS) / уклад.: Біляев О.О., Філатова-Білоус Н.Ю., Ходико Ю. Є. – Х.: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава

7. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література:

- 1) Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
- 2) Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 40-44. ст. 356.
- 3) Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1991. № 30. ст. 379.
- 4) Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 № 2121-III // *Законодавство України* : база даних / Верхов. Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
- 5) Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 17.06.2001 р. № 2664-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 1. ст. 1.
- 6) Про технічні регламенти та оцінку відповідності: Закон України від 15.01.2015 р. № 124-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 14. ст. 96.
- 7) Про метрологію та метрологічну діяльність: Закон України від 05.06.2014 р. № 1314-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 30. ст. 1008.
- 8) Про стандартизацію: Закон України від 05.06.2014 р. № 1315-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 31. ст. 1058.
- 9) Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції: Закон України від 02.12.2010 р. № 2735-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 21. ст. 144.
- 10) Про загальну безпечність нехарчової продукції: Закон України від 02.12.2010 р. № 2736-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 22. ст. 145.
- 11) Про відповідальність за шкоду, завдану внаслідок дефекту в продукції: Закон України від 19.05.2011 р. № 3390-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 47. ст. 531.
- 12) Про затвердження правил побутового обслуговування населення: постанова Кабінету Міністрів України від 16.05.1994 р. № 313. сайт url: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/313-94-п#Text>.
- 13) Про реалізацію окремих положень Закону України "Про захист прав споживачів": постанова Кабінету Міністрів України від 19.03.1994 № 172 сайт url: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/172-94-п#Text>.
- 14) Про затвердження Порядку гарантійного ремонту (обслуговування) або гарантійної заміни технічно складних побутових товарів: постанова Кабінету Міністрів України від 11.04.2002 № 506. сайт url: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/506-2002-п#Text>.
- 15) Порядок провадження торговельної діяльності та правила торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів: Постанова Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 р. N 833 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/833-2006-%D0%BF>
- 16) Про практику розгляду цивільних справ за позовами про захист прав споживачів: Постанова пленуму Верховного суду України від 12.04.1996 № 5. сайт url: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-96#Text>.

17) Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 31.03.1995 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0004700-95/>

Додаткова література:

1) Архіпов, В. В. Судово-товарознавча експертиза товарів народного споживання та послуг: теорія та практика : навч.-практ. посіб. / В. В. Архіпов. - 2-е вид. - Київ : Центр учб. літ., 2016. - 306 с.

2) Банасевич І. І. Окремі аспекти поняття "споживач" в цивільному праві України. *Актуальні проблеми приватного права* : матеріали XVII наук.-практ. конф., присвяч. 97-й річниці з дня народж. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. АН УРСР В. П. Маслова (Харків, 22 лют. 2019 р.) / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Нац. акад. прав. наук України, Харків. обл. осередок всеукр. громад. орг. "Асоціація цивілістів України". Харків : Право, 2019. С. 148-151.

3) Банасевич І. І. Споживчий договір: поняття та ознаки. *Науковий вісник публічного та приватного права*: Зб. наук. пр. / НДІ публ. права ; голов. ред. В. В. Галуцько. Київ : Наук.-дослід. ін-т публ. права, 2018. Вип. 5, Т. 1. С. 76-80.

4) Борисова В. І. Договір купівлі-продажу. *Договір як універсальна правова конструкція*: монографія / А. П. Гетьман, В. І. Борисова, О. П. Євсєєв та ін.; за ред. А. П. Гетьмана, В. І. Борисової. Харків: Право, 2012. Розд. 2, гл. 1. С. 26-56.

5) Борисова В. І. Побутовий підряд. *Цивільне право*: підручник: у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, А. Г. Бірюкова та ін.; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасиво-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків: Право, 2014. Т. 2. Розд Х1, гл. 43, § 2. С. 367-371.

6) Вінник, О. Правові засади захисту прав споживачів у сфері електронної торгівлі [Текст] / О. Вінник // Київський національний торговельно-економічний університет. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. - 2017. - N 5. - С. 24-30.

7) Горблянський, В. Я. Захист прав споживачів за договором про надання послуг. автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 - Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право. Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника. - Івано-Франківськ : Б. в., 2019. 19 с.

8) Ільченко Г. О. Цивільно-правовий захист прав споживачів страхових послуг. автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 - Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право. НДІ приват. права і підприємництва ім. акад. Ф. Г. Бурчака НАПрН України. Київ : [б. в.], 2016. 20с.

9) Коробцова, Н.В., Хоменко М. Основні гарантії і механізми захисту прав споживачів під час придбання продукції через мережу Інтернет [Текст] / М. Хоменко, Н. В. Коробцова // Підприємництво, госп-во і право : наук.-практ. госп.-прав. журн. - 2019. - N 3. - С. 74-79.

10) Коссак В. М. Теоретико-практичні проблеми захисту прав споживачів. *Спогади про Людину, Вчителя, Цивіліста-епоху*: до 85-річчя від Дня народж. 14 акад. Ярославни Миколаївни Шевченко / Громад. орг. "Ліга проф. права, д-рів юрид. наук та д-рів філософії у сфері права". Київ : АртЕк, 2017. С. 140-152.

11) Коссак В. Правова природа договорів у будівництві. *Право України: Юрид. журн.* 2015. № 4. С. 77 - 87. URL: <https://pravoua.com.ua/ua/store/>

pravoukr/pravoukr_4_15/Kossak_4_15/

12) Мельник І. А. Правова природа споживчого кредитування. *Актуальні проблеми приватного права* : матеріали XVII наук.-практ. конф., присвяч. 97-й річниці з дня народж. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. АН УРСР В. П. Маслова (Харків, 22 лют. 2019 р.) / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Нац. акад. прав. наук України, Харків. обл. осередок всеукр. громад. орг. "Асоціація цивілістів України". Харків : Право, 2019. С. 354-356.

13) Микитенко Л. Парадигма забезпечення права споживача на інформацію. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2016. N 1. С. 47-55.

14) Музика Т. О. Питання захисту прав споживачів у відносинах купівлі-продажу товару за зразками. *Проблеми вдосконалення приватноправових механізмів набуття, передачі, здійснення та захисту суб'єктивних цивільних прав*: матеріали "круглого столу", присвяч. пам'яті проф. Ч. Н. Азімова, м. Харків, 16 груд. 2016 р. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Каф. цивіл. права, Київ. регіон. центр НАПрН України, Всеукр. громад. організація "Асоц. цивілістів України". Харків : Б. в., 2017. С. 224-232.

15) Погребняк В. Я. Цивільно-правове регулювання відносин споживчого кредитування в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2016. URL : http://nauka.nlu.edu.ua/download/diss/Pogrebnyak/d_Pogrebnyak.pdf.

16) Поплавська М.В. Досвід правового регулювання права споживача на інформацію про продукцію за законодавством України та ЄС [Текст] / М. В. Поплавська // *O noua perspectiva a proceselor de integrare europeana a Moldovei si Ucrainei: aspectul juridic : conferinta internationala stintsfico-practica*, 25-26 martie 2016 / Institutul cercetari juridice si politice al academiilor de stinte a Moldovei. - Chisinau, Republica Moldova, 2016. - [Ч. 1]. - С. 277-280.

17) Ткачук О. М. Закон України "Про захист прав споживачів": постатейний показник правових позицій Верховного Суду України (практика 2011-2018 років). Харків. Право, 2019. 200 с.

18) Янишен В. П. Відповідальність страховика за договором страхування // *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія «Юриспруденція». – 2016, – №22. – С. 105-108.

19) Янишен В. П. Договір факторингу: окремі питання теорії та правозастосування // *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія «Юридичні науки», – 2016. – №5. – С. 119-122.

20) Янишен В. П. Закон України «Про споживче кредитування»: нові стандарти захисту прав позичальників. *Проблеми законності* : зб. наук. праць / відп. ред. В. Я. Тацій. – Харків : Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, – 2017. Вип. 139. – С. 52-62.

21) Янишен В. П. Законодавче забезпечення відновлення кредитування / В. П. Янишен // *Теорія і практика правознавства: Електронне наукове фахове видання НЮУ ім. Ярослава Мудрого*, –2018. Вип. 2 (14). – С. 1–18. URL: <http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/149536/148935>.

22) Янишен В. П. Правові засади захисту прав споживачів фінансових 15 послуг. *Теорія і практика правознавства: Електронне наукове фахове видання НЮУ ім. Ярослава Мудрого*. – 2019. – Вип. 2 (16). С. 1–13. URL: <http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/186027/185869>.